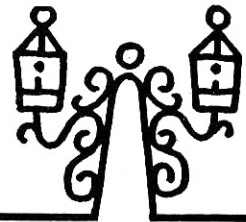

Panu Kallio, Svinhufvud ja Ståhlberg

□ **Tämä** pikkurapia päälle 50 vuotta sitten otettu kuva kuuluu rakkaimpiin kuva-aarteisiin: siinähän astelevat alas eduskuntatalon leveitä portaita **Svinhufvud** ja **Kallio**, kaksi myhäilevää presidenttiä kohteissa turkeissaan. On helmikuun 15. päivä 1937. Kerronpa kuvan koruttoman tarinan, vaikka lienen joskus tämänkin kuvan jo julkistnut.

□ **Presidentinvaalia** kuuntelin tuona kauas jääneenä päivänä Topeliuksenkatu 3:n VII:ssä kerroksessa, jossa minulla silloin oli koko opiskeluaikani upein "lusseeri", ilmainen puolittayshoito (vähintään), hauskaa seuraa ja näköala Töölön kirkon yli kauas Suomenlahdelle. Minulle oli nimittäin tarjottu "'ottoisan" paikkaa oululaisen perheystävän tati A:n kodissa, josta petini haltija oli matkustanut Pariisiin saamaan lisäoppia pianonsoiton jalossa taidossa.

□ **Helmikuun** 15:ntenä olin yksin kotona ja kuuntelin radiosta jännittävää presidentinvaalia, jota pääministeri Kyösti Kallio johditi Eduskuntatalossa. Kun tulos selvisi, minulla syttyi. Siieppasin kamerani, Berliinissä vanhana ostetun Agfani 6x9, ja riensin alas, juoksin Turuntielle ja hyppäsin yhden täpötäyden raitiovaunun takasillalle. Maksu-markka sormissani odotin konduktööriä, mutta vaunu kai oli niin täynnä, ettei meistä kum-

pikaan päässyt liikkumaan. Eduskuntatalon kohdalla hyppäsin pois, mutta en taatusti tarikoittanut pinnata. Ja ainoa vapaamatkani se toistaiseksi onkin

□ **Sain** raivatuksi tieni yleisömuurin läpi välitasanteelle, jonne valokuvaajat olivat ryhmittyneet, tärkeännäköisiä suurlehtien kuvaajia hienoine kameroineen ja valaistuslaitteineen. Tärkeänä minäkin näytin poliisille kameraani: sanomalehtimies . . . Ja siinä pre-

sidentit jo laskeutuivatkin portaita. Minulla ei tietenkään ollut blitzinblitziä, mutta työnnyin parin "Alte Kameradin" väliin, taisi toinen olla "Hyyksiksen" fotografi, ja laukaisin samalla kun ympärillä välähti. Ja kuva on tässä! Olen siitä suorastaan ylpeä.

□ **Arvioitani**, ennusteluitani en muista, mutta Ukko-Pekan edustajille minä kai ääneni olisin antanut, jos se olisi kelvanut. Muistaakseni alaikäinen, alle 24 vuotta (!), ei silloin saa-

nut äänestä. Mutta ei minulla ollut mitään Kalliotakaan vastaan, ei varmastikaan.

Seuraavana kesänä olin sitten kyllä keräämässä Oulunsalosta nimiä suomalaisuusadressiin. Vaadimme yliopiston tapahtunutta nopeampaa suomalaistamista, joka taas ei ollut maalaisliiton ohjelmassa. (Voisin kertoa hullunkurisia tilanteita opetuksesta a.D. 1937!) Omalta kylältäni sainkin "kaikki" muut nimet, paitsi **Muikun Marin** ja **Mikko Hakon**.

□ **Eikä** sitten sen kummempaa.

□ **Äskeisessä** Kalevan vuosipäivämuisteluksessa ihmettelin kirjoittajalle sattunutta työtapatuurmaa eli että Kallio olisi ollut ensimmäinen pohjoissuomalainen presidenttimme. Olin utelias tietämään, miksi **K. J. Ståhlberg** ei olisi ollut pohjoissuomalainen, kun oli syntynyt Suomussalmella ja kasvanut Haapajärvellä, joilla paikkakunnilla Janne Gabriel oli kappalaisena, ja sitten asunut Oulussa, jossa kävi lyseon.